

Καλαρρυτιώτικα Νέα

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ "Η ΠΙΝΑΟΣ" ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1992 * ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 43 * ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985 Δ/ΝΣΗ: ΛΑΜΠΟΒΙΤΙΑΔΗ 3 Τ.Κ. 453 33 — ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Στο προηγούμενο φύλλο, στην ίδια θέση με θέμα: «Η φυσιολογία των Καλαρρυτιών» εστιάζαμε την προσοχή μας στο γεγονός ότι το τρίπτυχο της παλιάς προκοπής των Καλαρρυτιών είναι:

α) Η αργυροχρυσόχοβα,
β) το Εμπόριο και γ) η προβατοτροφία.

Αυτοί οι τομείς ή και άλλοι σύγχρονοι μπορούν να αναγεννήσουν το αρχοντοχώρι Καλαρρύτες.

Ερχεται αμείλικτο το ερώτημα: ποιος θα τραβήξει μπροστά για να γίνει το όραμα πράξη, το πρόγραμμα έργο, το όνειρο πραγματικότητα;

Διαθέτει το χωριό μας προσωπικότητες από τους παραπάνω χώρους των αναφερομένων δραστηριοτήτων; Και παρ'όλα αυτά, υπάρχουν Καλαρρυτιώτες με αυτά τα ενδιαφέροντα;

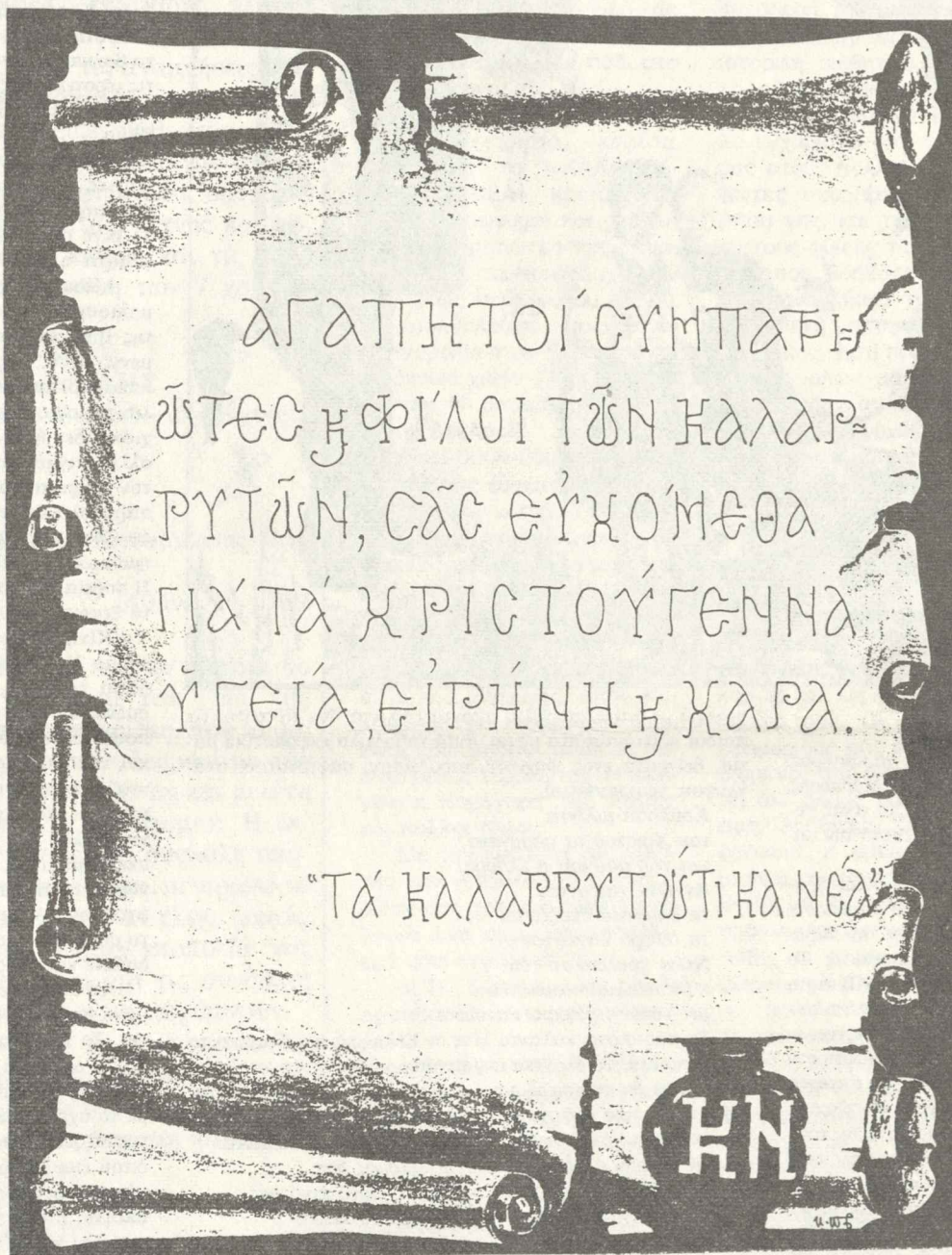
Πολλές φορές οι απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα φαίνονται απλές, αλλά δεν είναι. Με πλήρη επίγνωση των μεγίστων δυσκολιών των θεμάτων θα επιχειρήσουμε ένα απαντητικό πλησίασμα.

Το χωριό μας στον ελλαδικό και εξωελλαδικό χώρο διαθέτει συμπατριώτες που έχουν οικονομική επιφάνεια και αναπτυξιακές εμπειρίες όχι μόνο να αναπτύξουν οικονομικά, πολιτιστικά, κοινωνικά το κεφαλοχώρι μας Καλαρρύτες, αλλά και ευρύτερες περιοχές.

Το αίτημα της αναγέννησης του χωριού μας είναι επιτακτικό.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ

κό όχι από σωβινιστικούς λόγους, αλλά από ιστορικούς, πολιτιστικούς, παραδοσιακούς, κοινωνικούς γενικά από εθνικούς λόγους. Ένα πλήθος από αναπτυξιακές ανάγκες απορρέουν από μια τέτοια γόνιμη προσπάθεια.

Η ζωή είναι ένα πολύμορφο φαινόμενο και η ανθρώπινη συνείδηση εξουσιάζεται από σύγχρονες τάσεις ατισμού, με άλλη έκφραση τα αιτήματα του καιρού μας υλοποιούνται σε αστικούς χώρους, στις μεγαλουπόλεις.

Αυτή η θέση πληρώθηκε και πληρώνεται με βαρύτατα αντισταθμίματα: υγείας, χαράς, ευτυχίας.

Η ωφελιμότητα της υπεύθυνης διαφωνίας στην εποχή μας, μας είναι υποψία ή και άγνωστη στη σκέψη, ανύπαρκτη σχεδόν στην πράξη.

Και μιλάμε για αξιοβίωτη ζωή και άλλα ηχηρά παράξενα, ντόρος να γίνεται...

Επομένως απαντώντας στο δεύτερο ερώτημα δώσαμε απάντηση και στο πρώτο και προετοιμάσαμε την απόκριση του τρίτου. Συμπεραίνουμε:

Υπάρχουν οι Καλαρρυτιώτες που θα αναλάβουν το έργο της ανάπτυξης του χωριού μας και υπάρχει ανθρώπινο δυναμικό εκτός Καλαρρυτιών που εγγυάται την προκοπή της ανάπτυξης.

Η φροντίδα, το ενδιαφέρον, η θερμή της ψυχής υπάρχει

Συνέχεια στην 10η σελ.

Οι δύο μεγάλες γιορτές του Χριστιανισμού είναι τα Χριστούγεννα και το Πάσχα. Ας δούμε τι πάει να πει Χριστιανισμός. Πρώτα τη θρησκεία που ίδρυσε ο υιός του Θεού ο Ιησούς Χριστός και δεύτερο το σύνολο των χριστιανών. Τα Χριστούγεννα κεντρώνονται γύρω από τις έννοιες ειρήνη και αγάπη. Το Πάσχα γύρω από τις έννοιες θυσία και λύτρωση.

Ο Χριστός ήρθε στον κόσμο να σώσει τον άνθρωπο από την αμαρτία και αυτό έγινε από αγάπη που προϋποτίθεται για να πραγματοποιηθεί η ειρήνη. Χριστιανική αγάπη είναι να βλέπει κανείς τα προβλήματα του συνανθρώπου του σαν δικά του και να ενδιαφέρεται και να μοχθεί γι' αυτά σαν τα δικά του. Πρόκειται για βαθιά ψυχική φιλία, αφοσίωση. Φυσικά το μοναδικό μεγαλείο της και την αρχοντιά της ζουν αυτοί που θυσιάζονται γι' αυτή, οι Άγιοι, οι μάρτυρες, οι ήρωες.

Η ειρήνη είναι κατάσταση ησυχίας, ψυχικής ηρεμίας, απουσία εσωτερικών ταραχών ή εξωτερικών πολέμων. Με άλλη έκφραση η φιλική σχέση ανάμεσα σε άτομα ή κράτη που είναι η προϋπόθεση της δημιουργίας πολιτιστικού έργου, της ευτυχίας σε μας και τους γύρω

Εμείς και ο τόπος μας

«...και επι γης Ειρήνη...»

Γράφει ο ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ (τ. Λυκειάρχης)

μας. Αυτή η έμπρακτη προσφορά αγάπης και ειρήνης από το Ναζωραίο που έκανε δικαιολογημένα βαθιά τομή στον κόσμο να τον μεταμορφώσει να τον αλλάξει, να τον φέρει κοντά στην Αλήθεια, στο Θεό!

Η προσφορά της αγάπης του Χριστού μας συγκέντρωσε κάτω από το λαμπρό άστρο της Βηθλεέμ. Με άλλα λόγια συνέτισε το γένος των ανθρώπων στις παραμέτρους της αγάπης της ψυχικής αφοσίωσης, μακριά από έχθρες, μίσση, κακίες, φανατισμούς, εχθροπραξίες και φόνους. Όπου εμεγαλούργησε ο Χριστιανισμός, όπου τον άφησαν ήσυχο οι σκοτεινές δυνάμεις είχαμε λάμψεις χριστιανικής αγάπης και ειρήνης.

Πολλές φορές πολλοί χρησιμοποίησαν το Χριστιανισμό σαν μέσο της ανομίας τους και μέσο για επιδίωξη των σκοτεινών σκοπών τους.

Ξεπουλάνε τον Χριστιανισμό οι αδί-

στακτοι αντίχριστοι για να αποθηκεύουν στα κελάρια τους τη λεία της ανομίας τους!

Ένα μακάβριο παράδειγμα του καιρού μας. Πόσοι δήθεν Χριστιανοί, (έτσι αναγράφει η ταυτότητά τους: Θρήσκευμα: ΧΟ, δηλαδή Χριστιανός Ορθόδοξος), είναι έμποροι ή μέλη σπείρας ναρκωτικών που στέλνει στο μνήμα πολλούς νέους ανθρώπους και ξεκληρίζουν σπίτια; Ας απαντήσει ο καθένας με το χέρι στην καρδιά.

Παρά ταύτα υπάρχουν και πολλοί Χριστιανοί Ορθόδοξοι που μάχονται στους δύσκολους καιρούς μας και ενώνουν την ψαλμοδιά τους με τους αγγέλους της Βηθλεέμ στα κρύα μεσάνυχτα. Ψάλλουν, με την καρδιά τους πλημμυρισμένη από Χριστιανική αγάπη το «Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία».

Οι πραγματικοί Χριστιανοί, αυτοί,

που αγωνίζονται σ' όλη τη ζωή τους να πλησιάσουν τον Χριστό μέσα στη ρευστή και ταραγμένη εποχή μας δεν ζουν τη «μοναξιά» των αντίχριστων ή των αδιάφορων.

Βρίσκονται κοντά στην Αλήθεια Εκείνου που ταπεινά σπαργανώθηκε στη φάτνη της Βηθλεέμ από αγάπη για τον άνθρωπο και για την ειρήνη.

Στον καιρό μας δεν υπάρχει ειρήνη στο συνειδησιακό χώρο και στο γύρω μας κόσμο, διότι δεν υπάρχει η αγάπη. Πρέπει να το χωνέψουμε: Χωρίς αγάπη, Χριστιανική αγάπη, δεν μπορεί να έχουμε ειρήνη.

Και Χριστιανική αγάπη έχουμε κοντά στο Χριστό μας. Στα φτεινά Χριστούγεννα, αν διψάμε την αγάπη και την ειρήνη, όχι στα λόγια, αλλά στην πράξη, ας προετοιμαστούμε Χριστιανικά και ας πάρουμε με τη θεία Ευχαριστία το Χριστό.

Μόνο, απόλυτα μόνο, αυτό μπορεί να αλλάξει τη ζωή μας και τότε μαζί με τους αγγέλους, τους ποιμένες της φάτνης θα ψάλλουμε χαρούμενοι: «Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη εν ανθρώποις ευδοκία».

Χρόνια Πολλά.

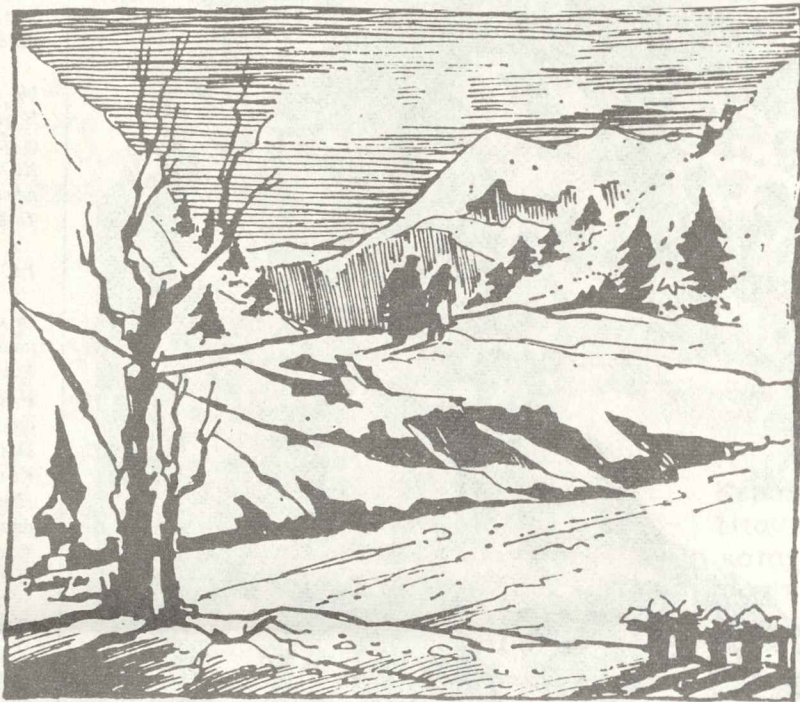
ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ Ο Παπα-Φώτης

ΣΕΡΑΦΕΙΜ Κ. ΤΣΙΤΣΑΣ

ένιωθε πάντοτε μεγάλο σεβασμό για τον άντρα της και το ιερατικό του σχήμα, τόλμησε να του παρατηρήσει δειλά:

«Δεν πρέπει, παπά μου, και να με συμπαθάς γι' αυτό που λέω, να ξεκινήσεις μ' αυτό τον καιρό. Είναι μεγάλος κίνδυνος». Ο παπάς, για να μη τη στενοχωρήσει, την καθησύχασε: «Μη φοβάσαι, θα περιμένω να περάσει αυτό το δολάφι. Περαιστικό είναι. Ύστερα δε θάμαι μόνος. Θάρρει μαζί μου κι ο Ρέπας, ο αναγνώστης. Προσφέρθηκε μόνος του να με συνοδεύει και να κάνουμε μαζί Χριστούγεννα στο χωριό...».

Ο Παπα-Φώτης στα χιόνια.

Το δολάφι όμως με τ' άγριο νερόχιονο δεν έλεγε να σταματήσει. Η αντάρα κι η συνενφία έφεραν πρόωρα το σουρούπιωμα στο χωριό. Τότε αποφάσισε ο παπάς να ξεκινήσει. Η παπαδιά αποτόλμησε ακόμα μια παρακάλια της: «Που θα πας τώρα όλη τη νύχτα μ' αυτόν τον καιρό; Εγώ λέω να κάνεις εδώ Χριστούγεννα και τον Αη-Βασίλη στο χωριό. Το ίδιο είναι. Η μεγάλη χάρη Του παντού η ίδια είναι...».

Ο Παπαφώτης όμως είχε πάρει την απόφαση του.

«Μην επιμένεις παπαδιά, θα πάμε. Ο κόσμος ετοιμάστηκε και μας καρτερεί. Έχουν φτιάσει λειτουργίες, κεριά. Ενώ εδώ, τώρα, ζήτημα είναι να βρεθεί πρόσφορο για τη λειτουργία. Ύστερα δεν είμαστε ζάχαρη να λιώσουμε. Μαθημένα είναι τα βουνά από χιόνια...».

Αποχαίρεσε την παπαδιά του και τις δύο κόρες του, τις ευχήθηκε «Καλά Χριστούγεννα» και ξεκίνησε με το Ρέπα για το χωριό.

Ύστερα από μισή ώρα ο καιρός ξέκοψε λίγο. Τραβήχτηκε από την πλαγιά η αντάρα, κι ο ουρανός φάνηκε καταγάλανος ανάμεσα από τα σκόρπια σύννεφα. Το ηλιοβασιλέμα έλαμψε επάνω στην ασπίδα της χιονισμένης βουνοπλαγιάς και τα κρούσταλλα που κρεμόνταν στα κλώνια των έλατων άστραψαν σαν διαμάντια. Ο φωτός οστος ελαπίς έγινε οπτασία παραμυθένια. Εκείνη την ώρα ζύγωναν στο ξέφωτο διάσελο ο παπάς με το συνοδοιπόρο του. Βάδιζαν άναρχα-άναρχα στο δρόμο, που ήταν χωμένος μισό μέτρο στο χιόνι.

Η παπαδιά αγνάντευε από το μπαλκόνι κι όταν τους είδε δάκρυσε από χαρά. Δόξα νάχεις Χριστούλη μου, για το θάμμα σου αυτό. Εσύ να

τους οδηγάς την απομινή νύχτα...».

Την ίδια συγκίνηση ένοιωσαν κι ο δυό οδοιπόροι στην άεση καλωσύνη του καιρού και λαμποκοπώντας απ' τη χαρά τους πήραν μαζί το Χριστουγεννιάτικο τροπάρι σε ήχο δεύτερο:

Ακούσατε όρη και βουνά και τα περὶχωρά!

Έρχεται Χριστός, ίνα σώσει ον έπλασεν άνθρωπον!

Την ώρα που βυθίζονταν ο ήλιος στη δύση του, χάνονταν κι η μαύρη σιλουέτα του παπά, πίσω από το βουνό, όπως πορεύονταν στο ιερατικό τους χρέος, στο μακρινό χωριό, σαν να τους οδηγούσε ο ίδιος αστέ-

ρας των Μάγων...

Πέρασε όμως μια ώρα, δυό, τρεις χωρίς να φανή πουθενά ο παπάς στο χωριό. Όλοι τότε φοβήθηκαν πως εμποδίστηκε από τον καιρό και δεν θα γίνονταν τα Χριστούγεννα στο χωριό τους.

Αργά αποφάσισαν να κοιμηθούν στο σπίτι του Παπαστέργιου...

Κόντευαν μεσάνυχτα, όταν ένας ισχυρός κρότος στην πόρτα τράνταξε το σπίτι. Πεταχτήκαν ξαφνιασμένοι από τον ύπνο κι έτρεξαν στην αυλό-πορτα.

«Ποιός είναι ωρέ;»
«Εγώ ο Παπαφώτης, είμαι, ανοίξε...».

Έσυραν το σύρτη κι άνοιξε η πόρτα. Έβλεπαν καλά τα χιόνια από πάνω τους ο παπάς με το σύντροφό του, βρόντηξαν στο πλακόστρωτο της αυλόπορτας τα πόδια τους, για να φύγουν οι πολλές λάσπες από τα παπούτσια τους και χώθηκαν ξεπαγιαμένοι στο ισόγειο καλυβόσπιτο. Τα σκυλιά, που τους είχαν πάρει από κοντά αλυχτώντας άγρια, τρύπωσαν κι αυτά μέσα, γρύλιζαν χαρούμενα τώρα και τριβόνταν επάνω τους σαν νάνισσαν τους καλοδεχούμενους ξένους.

Συναγερμός στο σπίτι. Άλλος κουβαλούσε ξηρές σχίζες, άλλος κλάρες γιανιά, αναμέραγαν τα στρώματα. Σε λίγα λεπτά μπουμπουνίζε η φωτιά κι οι δυο μουσαφίριοι χώθηκαν στο τζάκι να ζεσταθούν και να στεγνώσουν.

Τους έξηγισαν, ύστερα, για την καθυστέρηση του ταξιδιού τους. Πως από τα πολλά χιόνια και τ' άγριο ξεροβόρι που κανάλιζαν τα φαράγγια, δυσκολεύονταν η πορεία τους. Τα πόδια τους πότε γλιστρούσαν στα κοκαλιασμένα κρούσταλλα και πότε βού-

λιαζαν στα βαθιά χιόνια της στέρας. Ο βοριάς είχε σκυλιάσει. Στην ανεμό-δάρτη διασέλα τους γύριζε πίσω, έτσι που προχωρούσαν δύσκολα, σαν τους φαράδες, όταν τραβάνε τα βελχία της τράτας. «Ας είναι με τη βοήθεια του Θεού ήρθαμε...».

Γρήγορα τους έφυγε η κούραση. Στην ελληνική εξοχή και στο χιόνι, η εγκαρδιότητα κι η θαλπωρή του σπιτιού μεταβάλλει σε θερμότητα τους πιο βαρείς χειμώνες. Στα σπίτια του χωριού νοιώθει την ιλαρότητα και την καλόκαρδη έλξη τους. Χαίρεται την απροσποίητη οικειότητα των ανθρώπων. Νιώθει επίσης την παρουσία του ακατάλυτου δεσμού, που ενώνει τ' άψυχα ντουβάρια με την ψυχή των ενόικων, έτσι που ν' αποκολληθεί ενιαία ψυχή, που είναι άγνωστη κι ανύπαρκτη στις μεγάλες πόλεις. Σ' αυτές, άγνωστοι νοικήρδες διαδραματίζονται στα σπίτια άλλους άγνωστους, που περνούν και χάνονται, όπως οι στρατοκόποι από τα χάνια της θημολογίας. Ενώ σ' αυτά τα φτωχόσπιτα του χωριού στεγάζεται η ψυχή των προγόνων. Στα ίδια σπίτια γεννήθηκαν, μεγάλωσαν, παντρεύτηκαν, παιδαγωγήσαν και πέθαναν οι πατεράδες, οι παπούδες, οι πρόπαπποι... Έτσι η ψυχή τους συνεχίζεται στους καινούργιους βλαστούς κάτω από την ίδια στέγη, με μια αβραμιαία πατριαρχική ευλογία.

Αυτή την ευλογημένη ατμόσφαιρα της οικογενειακής εστίας ακτινοβολούσε το φιλόξενο σπίτι του Παπαστέργιου. Πήρε χαμπάρι η γειτονιά την άφιξη του παπά και σε λίγο όλο το χωριό βρισκόταν στο πόδι. Τους είδισαν σε το χαρμόσυνο άγγελο της καρμίας:

Νταγκ - νταγκ - νταγκ!
Νταγκ - νταγκ - νταγκ!
Η καρμπάνα, εκείνη την ώρα τ' Άγιας νύχτας, δονούσε την ίδια του την ψυχή.

Το χωριό εκείνη τη χρονιά γνώρισε τα πιο χαρούμενα Χριστούγεννα με τον ξένο παπά, τον Παπαφώτη.

Όλοι, νέοι και γέροι, περιμένοντας λαχτάρα τη μέρα αυτή για να κοινηήσουν. Ύστερα από τη νηστεία της Σαρακοστής γεύτηκαν ευτυχισμένα τη θεία Μετάληψη. Το τίμιο Σώμα και Αίμα του Χριστού, στο οποίο μετασώθηκε ο κοινός άρτος της λειτουργίας και το κρασί του νάματος.

Μην απορήσετε για την απάντησή αυτή πίστη τους, ούτε να τους ρωτήσετε, πως γίνεται αυτό το θαύμα. Γιατί οι χωρικοί μας ζουν κάθε μέρα τα θαύματα και τα μυστήρια, που σπιντελούνται στην εξοχή των κάμπων και των βουνών. Εκεί, στους απέραντους αγρούς, βλέπουν πως ο άρτος που γίνεται σώμα ενός Θεού, περσιό-προτύπερα από τη φάση ενός άλλου θαύματος. Από το ανόργανο χυμώ της γης και τον ατμοσφαιρικό αέρα πλάστηκε απάνω στα στάχτια ο ζωοδότης σίτος κι' από τα νεκρά άλατα του ίδιου χυμώτος μετασυσώθηκε ο ξανθός χυμός του νάματος στην κληματοβέργα. Με την ίδια θαυματουργική, μυστηριακή, ενέργεια βγαίνει από το σκυλικί η όμορφη πεταλούδα και το μετάξι, από το ακάθι το μυρωδάτο τριαντάφυλλο. Οι χωρικοί μας νιώθουν με τη γερή κι ανόθευτη πίστη τους τόσο βαθιά τη γοητεία και την όμορφη αυτών των θαυμάτων και γι' αυτό τρέχουν μ' ευγνώμονη χαρά τούτα επίσημη μέρα για το μυστήριο της «Θείας Ευχαριστίας».

Είναι το τίμημα της ευγνωμοσύνης των φτωχών και των απλών ανθρώπων προς τις αστείρευτες πηγές των ατιμήτων δώρων της ζωής. Προς τις μεγάλες δυνάμεις των ουρανών.

«Ότι παν δώρημα τέλειον ανανέω-εστί καταβαίνον...».

ΣΕΡΑΦΕΙΜ Κ. ΤΣΙΤΣΑΣ

ΤΟ ΤΣΑΚΑΛΙ (Canis aureus)

ΣΕΡΑΦΕΙΜ Κ. ΤΣΙΤΣΑΣ

Είναι πρωτοξαδέρφι του λύκου. Ενδιάμεση μορφή μεταξύ λύκου κι αλεπούς. Μικρότερο από τον λύκο και λίγο μεγαλύτερο από την «Κυρά-Μάρω». Ένας που θα πρωτοειδή τσακάλι, θα το πάρει μάλλον για σκύλο.

Δεν έχει τη δύναμη και την παλληκαριά του λύκου, αλλά τον ξεπερνάει σε κακότητα και πονηριά. Έχει ψηλά πόδια, μυτερή μούρη, μεγάλα αυτιά και φουντωτή ουρά. Η τρίχα του είναι μακρύτερη κι έχει σταχτοψάρο και κάπως κιτρινόχρυσο χρώμα, γι' αυτό τ' ωνόμασαν και «χρυσό λύκο».

Το επίσημο όνομα της ζωολογίας είναι θωας.

Ζει κοντά σε λίμνες και μέσα σε βάλτους κοπαδιστά. Όταν ουρλιάζουν όλα μαζί τη νύχτα, νομίζει κανείς πως ακούει φωνές αγρίων. Απ' αυτές τις γοερές φωνές τους δόθηκε το παρατσούκλι σ' αυτούς που κάνουν φασαρία «τσακάλια». Οι Άραβες τ' ονομάζουν το τσακάλι ουρλιαχτή, από τα επίμονα ουρλιαχτά του. Τ' ονομάζουν επίσης σόφω, λόγω της επιτελικής ικανότητος στο κυνήγι της λείας του.

Προτιμούν τους βάλτους και τα έλη, γιατί διψάνε πολύ και πίνουν νερό πολύ. Γι' αυτό στα ορεινά δασοτόπια του λύκου, δεν πολυσυχνάζουν τα τσακάλια. Στην Ευρασία είναι σπάνια, ενώ αφθονούν εκεί οι λύκοι. Γι' αυτό ο Γρανίτσας περιγράφει τα τσακάλια σαν τα φοβερότερα θηρία της Ελληνικής πανίδας, τα πιο καταστρεπτικά. Συμφωνεί με τη λαϊκή παράδοση ότι ο λύκος μπορεί σ' ένα κοπάδι να πνίξει πολλά κεφάλια, ποτέ όμως δεν ξεπερνάει τα εκατό, γιατί τότε σκάζει, ενώ το τσακάλι μπορεί να κόψει και διακόσια.

Είναι βέβαια πονηρότατο και ύπουλο αγρίμι, αλλά και πολύ δειλότερο του λύκου. Στα μεγάλα ζώα δεν επιτίθεται, ούτε και στον άνθρωπο. Κανένα πρόβατο το ξακρίσει κι αυτό με φόβο. Προτιμάει τα άρρωστα και πληγωμένα. Αν είχαν τη δύναμη και την τόλμη του λύκου εκεί που αφθονούν τα τσακάλια, δεν θα γύτωνα πραγματικά. Κάνει πάντως ζημιές στην κτηνοτροφία, αλλά και στην γεωργία και γι' αυτό είναι επικηρυγμένο από το νόμο.

Άλλως τε στο γνωστό δημοτικό τραγούδι της όμορφης βλάχας, αναφέρονται σαν κύριοι εχθροί της στάνης, οι λύκοι και τα τσακάλια:

Αφίνω υγεία στις όμορφες
κι' υγεία στις μαυρομάτες
κι' εγώ πάω στα Γιάννενα,
σου Μπέη τα σαράγια
—Γεία σου, χαρά σου, μπέη μου
—Καλώς ηνε τη Βλάχα...
—Εγώ, είμαι η Βλάχα η όμορφη
η βλάχα η παινεμένη,
πώχω τα χίλια πρόβατα,
τις τρεις χιλιάδες γίδια...
—Λύκος να φάει τα πρόβατα
κι ο τσάκαλος τα γίδια...

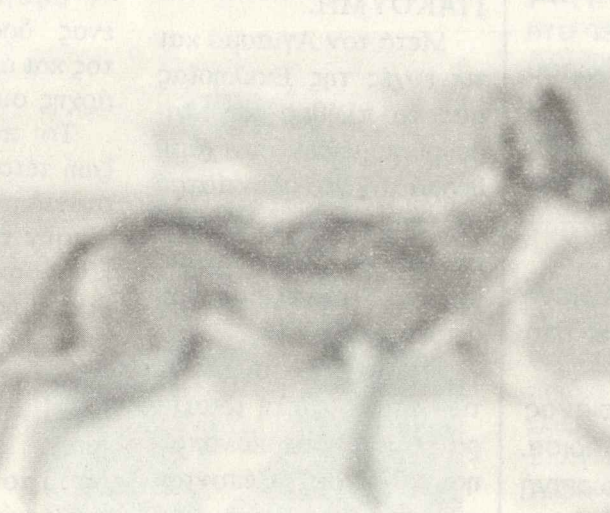
Οι κυνηγοί μας σκοτώνουν πολλές χιλιάδες, πάνω από 10.000 τσακάλια το χρόνο. Δεν είναι και τόσο εύκολο το κυνήγι τους και γίνονται με παγάνια κοντά στους βάλτους ή με καρτέρι.

Ένα πρωινό σ' ένα ποτάμι της Δυτικής Φθιώτιδας, κάτι γυναίκες που είχαν στήσει, την υπαίθρια μπουγάδα τους, είχαν σκοτώσει ένα τσακάλι με τα ξύλα και τους κόπα-νους. Τις είχε ζυγώσει για να ξακρίσει μια σκούπιτη μανάρα, που είχαν δεμένη στο κοντινό όχτο.

Οι κτηνοτρόφοι δηγούνται πολλά για τα τερτίπια τους. Πως τάχα, όταν θέλουν να επιτεθούν σε κοπάδι, χωρίζονται σε δυό ομάδες και ενώ η μία ετοιμάζεται για την επίθε-

ση, η άλλη ουρλιάζει μακριά για να καθησυχάσει τους βοσκούς. Απ' αυτή την πονηριά τους βγήκε η παροιμία: «Η ζημιά εδώ κι ο τσάκαλος στο χωριό».

Γι' αυτό οι Άραβες, όπως είπαμε, ονομάζουν τον τσάκαλο σοφό. Τα τσακάλια σκυλεύονται το φλεβάρη. Κάποτε συμπεθερεύουν με τους λύκους και βγαίνουν τότε τα λυκοτσάκαλα, τα οποία είναι φοβερότερα, γιατί κληρονομούν την κακότητα και την πονηρία των τσακαλιών και την τόλμη των λύκων.

Το τσακάλι, όπως γράφει ο Άγγελος Ποιμενίδης, είναι το πιο καταστρεπτικό αγρίμι της παραλιακής ελληνικής πανίδας. Αδυσώπητη ύαινα, αμφοχάρης τίγρις. Αυτό έρχεται πρώτο στους καταστροφείς των θηραμάτων, ακολουθεί η αλεπού, ύστερα τ' αρπακτικά πουλιά, λιγότερο ο λύκος και τελευταία ο λαθροθήρας. Αυτή είναι η ιεραρχική τάξη των εχθρών του κυνηγιού.

Στα νησιά μας, όπως είναι γνωστό, δεν υπάρχουν λύκοι. Υπάρχουν όμως αλεπούδες και τσακάλια. Τα τελευταία κάνουν ζημιές κυρίως στη γεωργία (όταν πέσουν σ' αμπελία την εποχή των σταφυριών τα ρημάζουν), παρά στην κτηνοτροφία. Σε μερικά ορεινά χωριά της Σάμου —όπως μου διηγούνται οι ίδιοι οι χωρικοί— είχε σκατέψει κάποτε τα κοπάδια τους ένας λυκοτσάκαλος.

Σ' ερώτησή μου που βρέθηκε αυτό το μάσταρο... αγρίμι, μ' επληροφόρησαν πως κάποια κυρία τσακάλου συμπεθερέψε με λύκο που ήρθε από την Μικρά Ασία, κολυμπώντας —σαν το Λεάντρο— στο στενό της Μυκάλης, που δεν περνάει τα 1.500 μέτρα.

Πολλές φορές κυνηγημένα αγρίμια από τους Τούρκους στις γειτονικές Μικροasiaticές ακτές, πέρασαν το γαλάζιο στενό του Αιγαίου και διαπαιρώθηκαν στη Σάμο. Έτσι οι Σάμιοι σκοτώνουν κάποτε-κάποτε τέτοια κυνηγημένα αγριογούρουνα και λύκους, που δεν προφταίνουν όμως να χαρούν και να χορτάσουν τον παρθένο σωματικό παράδεισο των χωραφιών και των κοπαδιών. Τους προφταίνουν τα ντουφέκια των νησιωτών.

Μην απορήσετε δε πως κολυμπούν και τα ογκώδη παχύδερμα, οι αγριοχόιροι. Όλα τα ζώα της δημιουργίας, όταν βρεθούν σε υποχρεωτική...προσβαλίσωση, δεν τα κάνουν καθόλου θάλασσα, αλλά τα καταφέρνουν και κολυμπάνε μια χαρά.

Μονάχα ο άνθρωπος δεν έχει αυτή τη φυσική ικανότητα. Γι' αυτό, αν βρεθεί στη θάλασσα δίχως νάχει μάθει κολύμπι, πάει άπατος, έστω κι αν φέρει —όπως έγραφε παλιός Αθηναίος ευθυμογράφος— τις επωμίδες του...ναυάρχου.

Γυρίζω στην ιστορία του Τσάκαλου. Η αρχική πατρίδα του είναι η δυτική Ασία, απ'

όπου διαδόθηκε στην Αφρική και στη Νότιο Ευρώπη.

Οι Αιγύπτιοι το εθεοποίησαν στη μορφή του Θεού Άννουβη (γιού του Όσιρη) τον οποίον παριστάνουν με κεφάλι τσάκαλου.

Στην Ελλάδα τα τσακάλια απαντούν κυρίως στη Μακεδονία, Θράκη, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησο και σ' αυτή ακόμη την Αττική, τον Υμηττό, στην Πάρνηθα και την Πεντέλη.

Μια λαϊκή παράδοση λέει πως το τσακάλι ήταν κάποτε άνθρωπος που έκανε τον χασάπη. Αγόραζε γιδοπρόβατα από τους ντόπιους κτηνοτρόφους για το κρεοπωλείο του. Κάποτε έπεσε μια αρρώστεια στα ζα κι αναγκάστηκε να ταξιδέψει σε μακρινούς τόπους για να βρει σφαχτά. Εκεί αγόρασε από κάποιο τσέλιγκα μια γερή παρτίδα και γύρισε για την πατρίδα του. Στο δρόμο τον συνόδεψαν, ως ένα μέρος, δυό τσοπάνοι που του διέθεσε ο τσέλιγκας. Εκείνοι τότε σκέφτηκαν να τον σκοτώσουν για να τον ληστέψουν. Σε μια ερμιά που στάθηκαν να ξεποστάσουν του ρίχτηκαν με τις χατζάρες τους. Άρχισε τότε ο άτυχος χασάπης, να ουρλιάζει και να ρεκάζει. Πρινπεθάνει παρακάλεσε το Θεό να τον βοηθήσει. Εκείνος τον έκαμε αγρίμι, το τσακάλι που ξέφυγε από τα χέρια τους.

Από τότε τόχει συνήθειο να ουρλιάζει και να εκδικείται τους τσοπάνηδες σφάζοντας, σα χασάπη, τα γιδοπρόβατα.

Ο ήχος της καμπάνας... συγκινεί, φαίνεται, τα τσακάλια. Όσοι παραθέριζαν παλιότερα, στη λουτροπόλη των Καμένων Βούρλων, τόχουν διαπιστώσει αυτό. Η δασωμένη πλαγιά της κνημίδας, που υψώνεται κατακόρυφα απάνω από την γαλάζια ακρογιαλιά, σε ύψος 930 μέτρα, ήταν... ζούγκλα τσακαλιών. Όταν σήμανε η καμπάνα του Εσπερινού τα Σαββατόβραδα, αμέσως αποκρίνονταν το ομαδικό ουρλιαχτό των τσακαλιών, σαν κουρδισμένο κλάμμα ολόκληρου παιδικού σταθμού. Μια παράξενη εισαγωγή στην εσπερινή ψαλμωδία του ναού.

Με την ευκαιρία που βρεθήκαμε στη Ρούμελη, παραθέτουμε λίγους τοπικούς σατυρικούς στίχους, στους οποίους μαζί με τους δασκάλους, αναφέρονται και τα τσακάλια:

Πως χορεύουν οι γέροι;
Σαν λαγοί, σαν σκατζοχέροι!
Πως χορεύουν οι δασκάλοι;
Σαν ασβούδια, σαν τσακάλια!

Στο πάρτυ μιας καλογρηάς, μαζί με τ' άλλα αγρίμια παρευρέθηκαν και το τσακάλι, όπως μας πληροφορεί ο κοσμικός ρεπόρτερ της ανώνυμης δημοτικής μούσας:

Στο κελλά μιας καλογρηάς
πωχ' ανώγεια και κατώγεια
άνοιξα και μπίχα μέσα
κι' ήυρα λύκο να χορεύει,
κι' αλεπού να μαγειρεύει,
το λαγό να παίζει λύρα
το τσακάλι τη φλογέρα...

Τα ζωολογικά δηλαδή πάρτυ δεν έχουν τίποτα να ζηλέψουν απ' τα δικά μας. Γιατί κι' εδώ έχει φαγοπότι —με αρχιμάγειρο την Κυρά Μάρω— χορό, λαλούμενα κλπ. Μονάχα για την ένταση των φωτών δεν μας λέει τίποτα η κοσμική ανταπόκριση. Αυτή την αφήνουμε στην νοημοσύνη της... φαντασίας μας.

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΤΣΙΤΣΑΣ

ΛΑΔΙ
ΣΤΟ
ΛΥΧΝΑΡΙ

Οι πρόσφατοι κρίκοι της αλυσίδας αγάπης και τα καινούργια φτερά για τον Σύνδεσμό μας και την εφημερίδα μας είναι:

ΓΙΑ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

— Δέκα χιλιάδες (5.000 δρχ.) η συγχωριανή μας κ. Βικτωρία Μπακόλα-Πατούνη που διαμένει στα Γιάννενα, στη μνήμη του αδελφού της Θεοδώρα Πατούνη.

— Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Ορέστης Μπελάλης που διαμένει στην Αθήνα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

— Είκοσι χιλιάδες (20.000 δρχ.) η συγχωριανή μας κ. Παρασκευή Ν. Μπαζάκη που διαμένει στη Λάρισα.

— Είκοσι χιλιάδες (20.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Σπύρος Μπαζάκης που διαμένει στη Λάρισα.

— Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) η συγχωριανή μας κ. Κερσεφόνη Πολίτη-Λάλα που διαμένει στα Γιάννενα.

— Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Αθανάσιος Σπήλιος που διαμένει στη Λάρισα.

— Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Ορέστης Μπελάλης που διαμένει στην Αθήνα.

— Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Γεώργιος Λώλας που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Ανδρέας Μαρέτης που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ.) η συγχωριανή μας κ. Αγγελάκη Ι. Φασούλα που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ.) η συγχωριανή μας κ. Βικτωρία Μπακόλα-Πατούνη που διαμένει στα Γιάννενα, στη μνήμη του αδελφού της Θόδωρου Πατούνη.

— Χίλιες (1.000) δρχ. Αγγελική Βαρελλά συγγραφέας, υπεύθυνη της ύλης του λογοτεχνικού περιοδικού για παιδιά και νέους: «ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ».

— Χίλιες (1.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Θεόδωρος Μαρέτης που διαμένει στα Γιάννενα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ

Για την αναστήλωση του Πολιτιστικού και Θρησκευτικού Μνημείου της Αγ. Τριάδας Καλαρρυτιών:

— Πενήντα χιλιάδες (50.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Βασίλειος Ρούκης που διαμένει στον Πειραιά, στη μνήμη των γονέων του Γεωργίου και Αγγελας.

— Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Αλέκος Αρλέτος που διαμένει στο Δροσικό, στη μνήμη του Πέτρου Γκογκάκη.

— Τρεις χιλιάδες (3.000 δρχ.) η συγχωριανή μας κ. Βικτωρία Μπακόλα-Πατούνη στη μνήμη του αδελφού της Θόδωρου Πατούνη.

Τα «Κ.Ν.» και ο Σύνδεσμός μας ευχαριστούν θερμά όλους.

Ενισχύσατε την αποπεράτωση
του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ μας
ΚΕΝΤΡΟΥ

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΟΔΟΝΤΟΙΑΤΡΕΙΟΥ

* Τις 14 Οκτωβρίου 1992 έγιναν με συμπλοχή πλήθους κόσμου, συγγενών, γνωστών και φίλων στην οδό Γούναρη 2 στην Κεντρική Πλατεία ΙΩ-ANNINΩΝ (απέναντι από το ρολόι) τα εγκαίνια του σύγχρονου οδοντοϊατρείου του συμπατριώτη μας αριστούχου επιστήμονα ΜΙΧΑΛΗ Π. ΓΙΑΚΟΥΜΗ.

Μετά τον Αγιασμό και τις ευχές της Εκκλησίας μας το πλήθος των παρευρισκομένων συνεχάρη θερμά τον νέο οδοντίατρο και χάριξε τον αρίστη σύγχρονη τεχνολογία μηχανικό εξοπλισμό του ιατρείου.

Η χαρά των συμπολιτών ήταν έκδηλη ιδιαίτερα έλαμπε από ικανοποίηση ο γιατρός βλέποντας μπροστά του μετά από μόχθο και κόπο χρόνων την πιο ευοίωνη αφηγήρια. Ανάμεσα στο χαρούμενο πλήθος ξεχώρισαν οι ευτυχισμένοι γονείς του γιατρού Παναγιώτη Γιακουμής και Παρασκευή Θεοδώρα - Γιακουμή. Επιστήμονες και άνθρωποι του κύρους του ΜΙΧΑΛΗ Π. ΓΙΑΚΟΥΜΗ τιμούν την Επιστήμη και τον τόπο μας. Τον ευχόμαστε από καρδιάς: ΚΑΛΕΣ ΔΟΥΛΕΙΕΣ.

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

ΑΡΙΣΤΟΥΧΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

* Την αγαπητή μας ΜΑΡΙΑ Κ. ΒΛΑΧΟΥ που έλαβε το πτυχίο του Τμήματος ΙΣΤΟΡΙΑΣ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ της Φιλοσοφικής Σχολής Ιωαννίνων με ΑΡΙΣΤΑ συγχαίρουμε θερμά και της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία. Τους ευτυχισμένους γονείς της Γεώργια και Νέα, που με δικαιοδογημένη χαρά την καμαρώνουν, συγχαίρουμε και τους ευχόμαστε να δουν την Μαρία όπως ποθούν.

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Τα έξοδα εκτύπωσης και διακίνησης της εφημερίδας καλύπτονται από τις προαιρετικές εισφορές μελών και φίλων μας.

— * —

Τυπογραφεία:

Γ. ΔΟΥΒΑΛΗ - Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

28 Οκτωβρίου 41 * ΤΗΛ. 20.544 * ΓΙΑΝΝΙΝΑ

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Με την ευκαιρία της μηχανοργάνωσης των διευθύνσεων αποστολής των «Κ.Ν.» παρακαλούμε τους συγχωριανούς μας και τους φίλους μας που άλλαξαν διεύθυνση, να μας τηλεφωνήσουν (0651-25.561) ή να μας γράψουν την σωστή διεύθυνσή τους.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

* Τις 10 Νοεμβρίου 1992 στα Γιάννενα άφησε τον μάταιο κόσμο μας ο αείμνηστος συμπατριώτης μας ΠΕΤΡΟΣ Σ. ΓΚΟΓΚΑΚΗΣ. Έφυγε από κοντά μας ανασπνέοντα. Οι δικόι του, οι συμπατριώτες και οι φίλοι δυσκολεύονται να το πιστέψουν.

Έφυγε από κοντά μας ένας δραστήριος, ενάρετος και άριστος οικογενειάρχης συμπατριώτης μας. Το πέρασμα από τη ζωή τέτοιων έντιμων και συνεϊδητών Χριστιανών τιμούν τον άνθρωπο και είναι φωτεινά ορόσημα για τους συνανθρώπους τους.

Η σορός του μεταφέρθηκε στο Κεφαλοχώρι μας ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ όπου το σκέπασε το ελαφρύ χρώμα της Πίνδου μας. Τον αείμνηστο Πέτρο συνόδευσαν στην τελευταία του κατοικία η σύζυγος, τα παιδιά, τα εγγόνια, οι συγγενείς, οι φίλοι και οι συμπατριώτες απ' όλη την Ελλάδα!

Έφυγε από κοντά μας ένας δημιουργικός άνθρωπος, μια ζωντανή προσωπικότητα με αμειψιβήτη ακτινοβολία. Οι αρετές του είναι παράδειγμα για μίμηση σ'

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

όλους μας.

Στους οικείους του εκφράζουμε με οδυνηρά θερμά μας συλλυπητήρια.

* Στις 11 Δεκεμβρίου έφυγε για πάντα από κοντά μας ο ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΕΡΟΥΚΗΣ. Γαμπρός στους Καλαρρύτες (σύζυγος της ερίτιμης κυρίας Ευρήνης Ηλ. Φασούλα) δέθηκε τόσο μαζί τους αγάπησε και αγαπήθηκε τόσο από τους Καλαρρυτιώτες που έγινε αναπόσπαστο μέλος τους. Η αίσθηση του πηγαίου χιούμορ που τον διέθετε, η ανθρωπιά του, η καλωσύνη του, η ειλικρίνεια και η λεβεντιά του χαρακτήρα του τον καθιέρωσαν στον υψηλότερο βαθμό της εκτίμησης όχι μόνο των Καλαρρυτιωτών αλλά και όλων των Λαρισαίων που είχαν την τύχη να συναναστρέφονται μαζί του. Θα θυμόμαστε πάντα τον Άνθρωπο που πάνω απ' όλα κράτησε σε όλες τις εκδηλώσεις την αξιοπρέπεια σε αξιοζήλευτα επίπεδα.

Εκφράζουμε στην οικογένειά του τα θερμά μας συλλυπητήρια. Στον δυσβάστακτο πόνο της ευχόμαστε να είναι βάλαμο η θύμησή του και το παράδειγμα ζωής του.

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Εργατικός και έντιμος

ΠΕΤΡΟΣ Σ. ΓΚΟΓΚΑΚΗΣ 1918-1992

Γράφει ο Ιωάννης Γ. Θεοχάρης (τ. Λυκειαρχής)

Η εργατικότητα και η εντιμότητα όταν δεν στηρίζονται στον υπολογισμό ότι χωρίς αυτές τις αρετές στην πράξη δεν ζεις, με άλλη έκφραση και όταν δεν στηρίζονται στην ανάγκη και τότε είναι σεβαστές και υπολογίσιμες. Στις περιπτώσεις που η εργατικότητα και η εντιμότητα βασίζονται στη συνεϊδητή πίστη της Ορθοδοξίας της εκκλησίας μας, τότε είναι ακλόνητες, αταλάντευτες από τη δίνη της αισχρόκρδειας, της ατιμίας και ενός μωσαϊκού σαπίλας που δυστυχώς υπάρχει στην κοινωνία μας.

Λέγεται, και είναι αλήθεια, ότι πίσω από ένα εργατικό, έντιμο γενικά ενάρετο άνθρωπο υπάρχει μια υποδειγματική μητέρα. Οι περιπτώσεις είναι πάμπολλες και δεν απαριθμούνται. Ιδιαίτερα περνούν απαρατήρητες οι παρουσίες εργατικών, έντιμων, άριστων οικογενειάρχων όταν πρόκειται για επαγγελματίες, όπου οι επαγγέλματες, όπου οι «γραμματοσύνετοι» με το βίο τους. Όση αδιαφορία δείχνουν οι «διανοούμενοι» στους ανώνυμους ήρωες, τόσο η κοινωνία, η κοινή γνώμη, οι συνάνθρωποι και ο Θεός τους εκτιμούν, τους χαίρονται, τους υπολήπτουν!

Οι εργατικοί και οι έντιμοι οικογενειάρχες είναι ασυμβίβαστοι με τα λιμνάζοντα ύδατα του καιρού μας σ' ένα κόσμο χωρίς επιφύλαξεις και χωρίς προσχήματα. Αυτοί, κοινωνικοί ήρωες, μαζόμενοι Χριστιανοί αθόρυβοι στη διαμόρφωση στην πράξη του εργατικού και έντιμου ανθρώπου, οικογενειάρχη, πολίτη δεν συμβιβάζονται με το κακό όπου και να βρίσκεται στον εαυτό μας, στους συνανθρώπους, στις κοινωνικές συνθήκες, τις ιστορικές περιπτώσεις κ.ά.

Διακατέχονται οι ασυμβίβαστοι από ένα πάθος του τέλει, του απόλυτου. Μάχονται γι' αυτόν τον προσωπικό έρωτά τους και η παρούσα τους είναι μια απίστευτη, αλλ' υπαρκτή πραγματικότητα που ημερών μας που μας εκπλήσσει και μας χαροποιεί.

Αυτές τις σκέψεις μου φέρνει η κοίμηση και το μακρινό ταξίδι του έντιμου, εργατικού και άριστου οικογενειάρχη και πατριώτη συγχωριανού μας ΠΕΤΡΟΥ Σ.

ΓΚΟΓΚΑΚΗ. Ο αείμνηστος Πέτρος έφυγε από κοντά μας τις 12 Νοεμβρίου 1992 στα Γιάννενα.

Ας δούμε μερικές σημαδιακές στιγμές της πορείας του βίου του που χαρακτηρίζονται από αρετές στην πράξη. Κατά γενικό σχήμα μπορούμε να συνοψίσουμε το πλήθος των δεδομένων στοιχείων του βίου του που υπάγονται ουσιαστικά, συνεϊδητά και τον αναδεικνύουν από πρόσωπο σε προσωπικότητα. Μην ξεχνάμε ότι οι προσωπικότητες είναι οι ήρωες σε κάθε περιοχή της ανθρωπίνης δραστηριότητας.

Ο Πέτρος Σ. Γκογκάκης γεννήθηκε τον Ιανουάριο του 1918 στο κεφαλοχώρι Καλαρρύτες της Πίνδου. Πατέρας του ο Σωτήρης Κ. Γκογκάκης και μητέρα του η αρχοντογυναίκα και υποδειγματική χριστιανή Τασία Γκογκάκη. Την ίδια χρονιά και σε ηλικία μόλις έξι (6) μηνών ο Πέτρος έχασε τον πατέρα του. Πέθανε από πνευμονία υπηρετώντας ως στρατιώτης κατά τους Βαλκανικούς πολέμους στη Φλώρινα. Η Ελληνική μας Μακεδονία έχει ποτιστεί με ποτάμια Ελληνικό αίμα!

Ο μικρός Πέτρος δεν πρόλαβε να γνωρίσει πατέρα, αλλ' ευτύχησε να γνωρίσει μια μεγάλη μητέρα.

Η Τασία Γκογκάκη, το γένος Δημήτρη Ζορμπάλα, σεβάσμια κυρία, ήταν υποδειγματική Χριστιανή. Εκκλησιαζόταν τακτικά στον Άγιο Νικόλαο Καλαρρυτιών Κυριακές και γιορτές και ζούσε τη μυστηριακή ζωή της Ορθοδοξίας μας. Ήταν μια σεβάσμια μορφή αρχόντισσας κυρίας των Καλαρρυτιών που ακτινοβολούσε αρετές και ποιότητα ζωής.

Η Τασία Γκογκάκη επέδρασε με το κρυστάλλινο ήθος της στη διαμόρφωση του χαρακτήρα του μοναρχιδίου γιου της Πέτρου. Η ζωή την απροστάτευτη χήρα δεν την αφόβισε, αλλ' την όπλισε με ακλόνητη πίστη στο Θεό τη μόνη ελπίδα της να μεγαλώσει το μοναρχιδίο της στον κόσμο. Συχνά έλεγε στις νύκτα συγχωριανούς.

Με τον καιρό ο Πέτρος μεγάλωνε με πίστη στο Θεό και την αφοσίωση της μητέρας του Τασίας.

Η τέχνη θεωρούνταν και ήταν εφόδιο και άριστο μέσο ζωής με δικαιολογημένη κοινωνική αναγνώριση.

Ο αείμνηστος πατέρας του ήταν ράφτης.

Αυτή τη τέχνη διέθετε αρχικά για να κινήσει το ενδιαφέρον του Πέτρου. Έτσι ακολουθούσε την τέχνη του πατέρα του.

Μαθήτευσε σε άριστο ρά-

φτη συγχωριανό και συγγενή του τον αείμνηστο Σωτήριο Ζορμπάλα. Κοντά του έγινε ράφτης και το επάγγελμα του ράφτη εξάσκησε με μεράκι και κέρδιζε με εργατικότητα και τιμότητα τους πόρους για να ζήσει τη φιλία του. Ο Πέτρος Γκογκάκης υπήρξε ο τελευταίος ενεργειακός ράφτης στους Καλαρρύτες, όπου πρόσφερε τις υπηρεσίες του στους συμπατριώτες μας πάνω από μισό αιώνα. Βλέπετε δεν ίσχυε τότε τριακονταετία!

Ως στρατιώτης υπηρέτησε το 1939 την Πατρίδα. Τον Οκτώβριο του 1940 επιστράτευτηκε με τα άλλα παιδιά της Ελλάδας και έλαβε μέρος στον ένοδο Ελληνοϊταλικό πόλεμο. Στο Αλβανικό μέτωπο πολέμησε και διατηρούσε έντονες ηρωικές αναμνήσεις που με ιδιαίτερη ικανοποίηση διηγόταν με αφηγηματική άνεση.

Το 1940 νυμφεύτηκε την ενάρετη και άξια συγχωριανή μας Μαργαρίτα Αρλέτου του Κωνσταντίνου. Μαζί της ευτύχησε ο Πέτρος Γκογκάκης, διότι στο πρόσωπό της βρήκε την ιδανική σύζυγο με την οποία έφερε στον κόσμο επτά γιους:

Σωτήριος, Κωνσταντίνος, Θεόδωρος και Ηλίας (δίδυμο), Δημήτριος, Χρήστος και Βασίλειος. Τους καμάρωσε όλους στη ζωή παντρεμένος με παιδιά και χάριξε δέκα εννιά εγγόνια! Μεγάλη χαρά των σπιτιών τους και του χωριού μας!

Στη Γερμανοϊταλική κατοχή της χώρας μας ο Πέτρος Γκογκάκης δεν έμεινε απαθής αλλ' οργανώθηκε στην Εθνική Αντίσταση. Πήρε μέρος στον εφεδρικό ΕΛΑΣ και ταυτόχρονα εργαζόταν στο συνεργείο ανταρτών ως ράφτης.

Το 1949 συνελήφθη και πέρασε δύο φορές στρατοδικείο. Φυλακίστηκε στις φυλακές Ιωαννίνων ως το 1950.

Στα χρόνια της δικτατορίας συνελήφθη για τα δημοκρατικά του φρονήματα και οδηγήθηκε στις φυλακές της Αρτας.

Διετέλεσε εκκλησιαστικός επίτροπος του Αγίου Νικολάου Καλαρρυτιών πολλά χρόνια.

Δεν ήταν δυνατό η Ορθόδοξη Χριστιανική ζωή που τον ενεφύσησε η αρχοντογυναίκα μητέρα του και

οι έντονες εμπειρίες μιας ζωής να μη του δημιουργήσουν ενδιαφέρον για την Εκκλησία μας.

Ήταν πιστός Χριστιανός. Τακτικά εκκλησιαζόταν και μετείχε της λατρευτικής ζωής του ευσεβήτου Χριστιανού. Κοντά του στη χριστιανική ζωή ήταν και η υποδειγματική σύζυγος και μητέρα επτά παιδιών Μαργαρίτα.

Ο Πέτρος Γκογκάκης διετέλεσε και κοινοτικός σύμβουλος πολλά χρόνια επί προεδρίας του αείμνηστου Αποστόλου Μόκα και Κωνσταντίνου Βογιαρά. Ακόμη και επί Χρίστου Μπακαγιάννη. Το ενδιαφέρον του για τα κοινά ήταν ζωηρό και έτρεχε και βοηθούσε για το κοινό καλό. Υπήρξε ένας από τους ιδρυτές και διετέλεσε και πρόεδρος του πρώτου αγροτοκτηνοτροφικού Συνεταιρισμού Καλαρρυτιών.

Οι οικείοι του, οι φίλοι και συμπατριώτες δεν το πιστεύουν, δεν μπορούν να το χωνέψουν πως ένας τόσο δραστήριος, ενάρετος και άριστος οικογενειάρχης έφυγε από κοντά μας.

Τάφηκε στο χωριό μας Καλαρρύτες.

Τη σορό του συνόδευσαν στην τελευταία του κατοικία η σύζυγος, τα παιδιά του τα εγγόνια του, οι συγγενείς, οι φίλοι, οι συμπατριώτες που είχαν έρθει απ' όλη την Ελλάδα!

Αυτό το πλήθος δείχνει την ακτινοβολία της προσωπικότητάς του και την εκτίμηση που τον πολλοί έτρεφαν γι' αυτόν. Όλοι τους είπαν ένα καλό λόγο γι' αυτόν.

Τα παραπάνω, ελάχιστα στοιχεία, δεν εξαντλούν τα δημιουργικά δρώμενα μιας ζωής.

Είναι ικανά όμως να συνθέσουν το σκαρίφημα της προσωπικότητάς του αείμνηστου συμπατριώτη μας Πέτρου Γκογκάκη που απλά συνέθεταν οι αρετές της εργατικότητας, της εντιμότητας και του γνήσιου Χριστιανού που είναι παράδειγμα προς μίμηση για όλους μας.

Οι λίγες αυτές σκέψεις ως είναι λίγα κλωνία βασίλων στο μνήμη του πάνω στο καλό χρώμα των Καλαρρυτιών που τον σκεπάζει, απ' όπου αγναντεύει τα περήφανα βουνά της Πίνδου μας που τόσο λάτρευε.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

ΑΠΟ ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΑΣ ΑΡΧΕΙΟ

Η κλάση του 1906

Μερικοί από τους Καλαρρυτιώτες της κλάσης του 1906 (γεννηθέντες το 1885).

Όρθιοι από αριστερά: 1) Θόδωρος Γκογκάκης, 2) Απόστολος Γκατζόγιας (Καραμπέρης), 3) ; ; 4) Δημήτριος Μπαργιάννης (υπαξιωματικός).

Καθιστοί αριστερά: 1) ; ; ; 2) ; ; ; 3) ; ; ; 4) ; ; (υπαξιωματικός), 5) Απόστολος Τριανταφύλλου.

Φωτογραφία Νικ. Μπαζάκη

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Μετά από πρόσκληση του Δ.Σ. του Πατριωτικού Συνδέσμου ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η Πίνδος» τα μέλη του συνήλθαν στην ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση την Κυριακή 13/12/92 και ώρα 6 μ.μ. στην αίθουσα τού Πνευματικού του Κέντρου.

Τα θέματα της Γ.Σ. ήταν:

1. Απολογισμός του Απερχομένου Δ.Σ.
2. Έκθεση Εξελεγκτ. επιτροπής.
3. Συζήτηση για τα προβλήματα των Καλαρρυτιών - Προτάσεις.
4. Αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου Δ.Σ.

Η ατμόσφαιρα —όπως πάντα συμβαίνει στις συγκεντρώσεις του Συνδέσμου μας— ήταν καθαρά πατριωτική αφού δίνεται η ευκαιρία στους συγχωριανούς να ειπωθούν, να ανταλλάξουν νέα τους, προτάσεις, σκέψεις και να αναβαπτίσουν το πατριωτικό τους φρόνημα και το κουράγιο τους μέσα από τις εργασίες και τις διαπιστώσεις πνεύματος κατανόησης και συνεργασίας που διέπει τις σκέψεις και τις προτάσεις όλων των μελών.

Η γενική Συνέλευση ομόφωνα διαπίστωσε και ενέκρινε τις πολύ θετικές ενέργειες της απερχόμενης διοίκησης και ιδιαίτερα τονίστηκε από όλους τους ομιλητές το θετικότατο έργο που προσφέρει στους Καλαρρυτίτες η εφημερίδα μας «Κ.Ν.» με τις εύστοχες θέσεις της, την υψηλού επιπέδου ποιότητά της και την συνέπειά της.

Διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια επέκτασης των δραστηριοτήτων του Συνδέσμου και η δυνατότητα επικούρησης προς την κοινοτική αρχή για την επίλυση των καυτών προβλημάτων του χωριού.

Οι επακολουθήσασες αρχαιρεσίες απέδειξαν ότι η έκκληση της Γ.Σ. να συμμετάσχουν στο νέο Δ.Σ. άτομα και με γνώσεις αλλά και με όρεξη προσφοράς και δεδομένη την αγάπη τους για τα κοινά, λήφθηκε σοβαρά υπόψιν.

Τελικά για το νέο Δ.Σ. εξελέγησαν: Δογορίτης Γεωρ. (Πρόεδρος) Αρλέτος Βασίλ. (Κοσμήτορας) Μπαρμπούτης Κων. (Αντ/δρος) Μπαρμπούτης Γεωρ. (Ταμίας) Φασούλας Γεωρ. (Μέλος) Μπακαγιάννη Μαριαν. (Γ. Γραμματ.) Μποτσόλης Δημ. (Μέλος)

και αναπληρωματικά μέλη οι Πατούνης Π. και Μπελεβέντης Σ.

Η εκτίμηση και η ευχή όλων των μελών είναι ότι το νέο συμβούλιο έχει την ικανότητα —και με δεδομένη την αμέριστη υποστήριξη όλων των δυναμικών στελεχών του Συνδέσμου— θα δώσει νέα έμφαση και ανέλιξη στις δραστηριότητες του Συνδέσμου και ουσιαστική προσφορά στην επίλυση χρόνιων προβλημάτων των Καλαρρυτιών. Τα «Κ.Ν.» εύχονται στα μέλη του νέου Δ.Σ. δύναμη, κουράγιο και καλύτερες μέρες για τον ιστορικό μας Σύνδεσμο και για τους Καλαρρυτίτες.

Ο μεγαλοτσέλιγκας και τα παιδιά

Καλαρρυτίες 1930. Ο μεγαλοτσέλιγκας των Καλαρρυτιών Σπύρος Φασούλας με εγγόνια του και άλλα συγγενικά παιδάκια.

Από αριστερά όρθιοι: Κατίνα Μπίζου, Αντιγόνη Μπίζου (σύζ. Αλέκ. Ζαρίμπα), Μάχη Ζάγκλη, Βούλα Κ. Φασούλα (με την ξαδέλφη αριστερά του μπάρμπα Σπύρου), Βούλα Ηλ. Φασούλα (στην κορυφή), Ευριδίκη Μπίζου (σύζ. Νίκα), Θεοδώρα Ηλ. Φασούλα (κορυφή δεξιά, η ξανθιά), Αικατερίνη Ζάγκλη (συζ. Κοτσιφάκη).

ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ

Συνέχεια από την 1η σελ.

στους προνομιούχους Καλαρρυτιώτες να αναγεννήσουν το χωριό μας; Εδώ είναι το κλειδί του όλου θέματος.

Έτσι μπαίνουμε στους χώρους του ψυχικού λαβύρινθου και η απάντηση είναι αδύνατη.

Περιοριζόμαστε στην αμήχανη σκέψη: ποιος το ξέρει! Φυσικά κανένας, εκτός από τους ίδιους, που γνωρίζουν τον εσωτερικό τους κόσμο, τόσο, όσο κανένας άλλος από τους συνανθρώπους.

Οι δραστηριότητες του ανθρώπου ξεκινούν από την ψυχή και επιστρέφουν σ' αυτή.

Τα συναισθήματα και οι νοσταλγίες δημιουργούν τα μεγάλα έργα του σήμερα και σχηματίζουν την αληθινή τους διάρκεια. Μονάχα στενοκέφαλοι, στενόκαρδοι μπορούν να αμφισβητήσουν την αλήθεια της πραγματικότητας που νοηματίζει και ομορφαίνει τη ζωή. Αυτή είναι: Η δημιουργία είναι ευτυχία! Η δημιουργία στον τόπο σου είναι απέραντη ευτυχία!

Όμορφο πολύ όμορφο είναι το κεφαλοχώρι μας Καλαρρυτίες. Με φροντίδα, ενδιαφέρον και πάθος των Καλαρρυτιωτών, όπου γης, μπορούν να γίνουν πάρα πολύ όμορφα και εμείς οι Καλαρρυτιώτες χαρούμενοι, ευτυχισμένοι, καλότυχοι!

Δεν είναι καθόλου απίθανο με την ευλογία του Αγίου Νικολάου, προστάτη του χωριού μας και του Συνδέσμου μας, οι Καλαρρυτίτες να γίνουν η Ελβετία της Ελλάδος. Μην ξεχνάμε το κλειδί είναι ο προκομένος, ο φιλόπονος Καλαρρυτιώτης και αυτός υπάρχει σε άριστο επίπεδο προϋποθέσεων.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ